

ALUSTA//CONSULTING

Malakakankaan tuuli- ja aurinkovoimapuiston yleiskaavan
ehdotusvaiheen lausuntojen ja mielipiteiden vastineet

31.3.2025

Sisällysluettelo

1.	Lausunnot	2
1.1.	Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	2
1.2.	Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	13
1.3.	Pohjois-Pohjanmaan liitto	14
1.4.	Keski-Pohjanmaan liitto	17
1.5.	Suomen Erillisverkot Oy	19
1.6.	Pohjois-Pohjanmaan museo, arkeologia	20
1.7.	Pohjois-Pohjanmaan museo, rakennettu kulttuuriympäristö	23
1.8.	Fingrid Oyj	24
1.9.	Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos	25
1.10.	Sievin kunta, hyvinvointilautakunta 11.12.2024 § 70	26
1.11.	Väylävirasto	27
1.12.	Kalajoen kaupunki, kaupunginhallitus 10.12.2024	28
1.13.	Kannuksen kaupunki, Teknisten palveluiden lautakunta 18.12.2024 § 109	30
1.14.	Luonnonvarakeskus Luke	31

1. Lausunnot

1.1. Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

1. Läntisemmälle EN-1-alueelle sijoittuvalle viitasammakoesiintymälle on osoitettu kaavaluonnosta laajempi luo-alue, mitä ELY-keskus pitää hyvänä ratkaisuna.
2. ELY-keskus myös muistuttaa, että YVA-lain 27 § mukaan lupaviranomaisen on varmistettava, että perusteltu päätelmä on ajan tasalla lupa-asiaa ratkaistaessa. Tämä koskee myös rakentamisluvitusta. Yhteysviranomainen voi lupaviranomaisen pyynnöstä esittää näkemyksensä perustellun päätelmän ajantasaisuudesta.
3. Hankealuetta ei ole osoitettu lainvoimaisissa Pohjois-Pohjanmaan vaihe-maakuntakaavoissa tuulivoimaloiden alueena. Vireillä olevan Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan julkisessa ehdotuksessa (päiväty 9.9.2024) alue on pääosin osoitettu tuulivoimaloiden alueena tv-1 412 (Linttineva). Koska kyseessä on vaikutuksiltaan seudullisen kokoluokan hanke, tulee alue olla osoitettuna maakuntavaltuuston hyväksymässä energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa.
4. Yleiskaavaehdotuksen mukaiset voimaloiden ohjeelliset sijainnit noudattelevat pääpiirteissään maakuntakaavaehdotuksen tv-aluerajausta, vaikka kaava-alue itsessään on sitä laajempi länsiosasta. Sekä aurinkovoimala-alue että voimalat 7 ja 9 jäävät maakuntakaavan tv-rajauksen ulkopuolelle. Voimalan 9 osalta ELY-keskus toistaa luonnosvaiheessa lausumansa mukaisesti huolensa voimalan läheisestä sijoittumisesta suhteessa aurinko-voimaloiden alueeseen ja jäänirtoamisriskiin.
5. ELY-keskus muistuttaa, että maakuntakaavaehdotuksen vaikutusten arviointia sen vaikutuksista Natura-alueisiin ollaan täydentämässä. Tämän seurauksena tuulivoimaloiden alueisiin voi tulla muutoksia 9.9.2024 päivätyyn ehdotukseen verrattuna.
6. Ennen vaihemaakuntakaavan hyväksyntää ei Malakakankaan tuuli- ja aurinkovoimapuiston osayleiskaavaa voi viedä kunnalliseen hyväksymiskäsittelyyn.
7. Energia- ja ilmastovaihemaakunta-kaavan tilanne tulee päivittää kaavaselostukseen ja arvioida osayleiskaavan suhde hyväksyttyyn energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaan. Maakuntakaavoituksen yhteydessä laaditut selvitykset ja uudet vaikutusten arvioinnit tulee huomioida kaavaratkaisussa.
8. Kaava-aineistoon ei kaavaehdotusvaiheessa sisälly yhteistä koostekarttaa, josta näkisi maastossa selvitetty alueet. Osallisten on täten hankala hahmottaa, onko kaikki tv-alueet ja uudet tielinjaukset selvitetty riittävällä tarkkuudella sekä luonnonympäristön että arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.
9. Suunnittelualue rajautuu lännessä Kannuksen kaupungin ja pohjoisessa Kalajoen kaupungin rajaan. Koska tuulivoimaloiden nyky sijainnin perusteella melusta johtuvat rakentamisrajoitukset ulottuvat naapurikuntien puolelle, ELY-keskus suosittelee ensisijaisesti sijoittamaan tuulivoimaloiden alueet 40 dB melurajan etäisyydelle kuntarajoista, vaikka Kannuksen puolelle onkin suunnitteilla toinen tuulivoimapuisto.
10. Tuuli- ja aurinkovoimaloiden sijoitussuunnittelussa tulee huomioida muiden tuulivoimahankkeiden alueen kautta suunnitellut sähkönsiirtolinjaukset.

11. Koska kaavaselostuksesta puuttuu lähdeluettelo, ei ELY-keskus tai osalliset voi tarkistaa, onko kaavatyössä käytetty julkaisuja, joita yhteysviranomainen on edellyttänyt käytettäväksi esim. metsäpeuran vaikutusten arviointiin.
12. Kaavaselostuksen sivulla 377 on annettu ohjeeksi jatkosuunnitteluun, että ”hankkeen vaikutuksia hankealueella havaittuihin direktiivilajeihin tulee seurata”, mutta seurantaohjelmassa sivulla 380 direktiivilajeja ei mainita. Seurantaohjelmaa tulisi täydentää tältä osin.
13. Kaavaselostuksen lähtötietoja on täydennetty Itämaa-Pirttikankaan arvokkaan moreenimuodostuman alueelle sijoittuvasta tiestöstä. ELY-keskus täydentää lausuntoaan Itämaa-Pirttikankaan moreenimuodostumasta lähtötietojen, kaavaratkaisun ja vaikutusten arvioinnin osalta 17.1.2025 mennessä.
14. Hankkeen aikana järjestetyissä työneuvotteluissa on jo nostettu esille epävarmuus hiirihaukan pesäpaikasta. Täydennyksenä tehdyssä petolintuseurannassa oli havaittu hiirihaukan lentopoikue, mikä nostaa vahvan epäilyn, että lähetyvillä on pesä. Tuo pesä on lähtökohtaisesti luonnonsuojelulain 70 §:n nojalla ympärivuotisesta suojattu, sillä hiirihaukka on pesäpaikkaus-kollinen laji, joka käyttää toistuvasti samoja pesäpaikkoja.
15. Metsäpeuran osalta vastineissa toistetaan jo YVA-arviointiselostuksessa esille tuotu näkemys, että Luken seurantapanta-aineiston perusteella hankealue ei sijaitse metsäpeuran tunnetuilla kesälaidunalueilla tai talvehtimis-alueilla. ELY-keskus toteaa edelleen, ettei paikannustietojen puuttuminen kyseenomaiselta alueelta tarkoita sitä, etteikö alueella voisi esiintyä metsä-peuroja, sillä pannoitettuja yksilöitä on vain pieni osa koko Suomenselän metsäpeurakannasta. Vuonna 2024 julkaistun metsäpeuran elinympäristömallin mukaan hankealueella ja sen ympäristössä on kuitenkin lajille soveltuvaa elinympäristöä. Lisäksi panta-aineistonkin perusteella hanke-alue sijaitsee itse asiassa aivan päälevinneisyysalueen liepeillä.
16. ELY-keskus toteaa, että huomioiden tuoreen metsänpeurakannan hoito-suunnitelman (Maa- ja metsätalousministeriön julkaisu 2023:21) ja siinä esille nostetun tuulivoimasta peurakannalle aiheutuvan riskin, vaikutustenarviointia on edelleen syytä täydentää kaavoitusvaiheessa eritoten yhteisvaikutusten osalta. Tässä työssä on syytä hyödyntää ennen kaikkea Pohjois-Pohjanmaan liiton vuonna 2024 julkaisemaa Natura-selontekoa, jossa metsäpeuraa on käsitelty kattavasti. Vaikutusten arvioinnissa on syytä hyödyntää Keski-Suomen maakuntakaavaa 2040 varten laaditussa Luonnonvarakeskuksen asiantuntija-arvioinnissa (Paasivaara 2022) kuvailtuja mahdollisia vaikutuksia ja lajiin sovellettavia varoetäisyyksiä.
17. Toholammen susireviirin osalta on todettu, että koska viimeisimmässä kanta-arviossa esitetty reviirirajaus ei enää kata kaava-aluetta, niin sen perusteella hankealuetta ei voida pitää alueena, jossa olisi reviirin lisääntymis- ja levähtämisalueita. ELY-keskus kuitenkin huomauttaa, susikanta-arvioissa tehdyt reviirirajaukset ovat talven aikana kertyneen havaintomateriaalin pohjalta tehtyjä yleistäviä arvioita. Havaintoaineiston kertyminen joltain maantieteellisestä alueelta on vahvasti sidoksissa paikallisen petoyhdyshenkilöverkoston aktiivisuuteen havaintojen keräämisessä ja ilmoittamisessa; tämä aktiivisuus on erittäin altista voimakkaillekin vaihteluille. Reviirirajauksen muuttuminen ei siis suoraan välttämättä tarkoita, että reviirillä elävien susien elinpiirissä tai käyttäytymisessä itsessään olisi tapahtunut muutoksia. Tämä tulee ottaa varovaisuusperiaatteen mukaisena epä-varmuutena huomioon vaikutusten arvioinnissa.

18. Tuulivoimala-alueet on pääosin suunniteltu siten, että ne eivät ole päällekkäin tunnistettujen luontoarvokohteiden kanssa.
19. Osa tuulivoimala-alueista kuten T2, T3 ja T6 rajoittuvat YVA-vaiheessa tunnistettuihin luontoarvokohteisiin ja T4 on pieneltä osalta päällekkäin luontoarvokohteen Linttinevan kanssa. Kaavaselostuksessa tarkastellaan hankkeen rakentamisen vaikutusmekanismeja, mutta vaikutustenarviointi jää yleispiirteiselle tasolle eikä luontoarvokohteisiin kohdistuvat vaikutukset tarkastella kohteittain, mikä ELY-keskus pitää puutteena. ELY-keskus muistuttaa, että erilaisten luontotyyppien ominaisuudet ja herkkyydet muutoksille eroavat toisistaan kuten myös erilaisten suunniteltujen toimintojen vaikutukset ja sitä kautta myös eri luontokohteisiin kohdistuvien vaikutusten suuruusluokat. Nämä eroavaisuudet puoltavat yksityiskohtaisempaa tarkastelua etenkin luontoarvokohteiden välittömään läheisyyteen suunniteltujen tuulivoimala-alueiden tai muiden rakenteiden osalta.
20. ELY-keskus pitää hyvänä, että Rättyänojan ylityksen osalta erillinen tarkastelu on tehty.
21. YVA-vaiheessa tunnistetuista luontoarvokohteista osa on merkitty kaavaan luo-merkinnällä, osa on jäänyt merkittämättä. Asia on havainnollistettu kaavaselostuksen taulukolla 13, mutta esityksestä ei selviä, mihin päätökset merkitsemisestä tai merkitsemättä jättämisestä perustuvat. ELY-keskus toistaa aiemmin lausumansa:

”Luo-kohteet tulee luokitella arvoluokittain. Tähän tähtääviin selvitys- ja toimintatapoihin on ohjeistettu jo Malakakankaan YVA-ennakkoneuvottelussa sekä YVA-ohjelmalausunnossa. Arvoluokittelun ohje löytyy SYKE:n ja Ympäristöministeriön uudistetusta oppaasta (2024); luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Hyvän informatiivisen luo-määräyksen teksti kertoo kohteen arvon ja antaa sen mukaisesti ohjetta muulle maankäytölle kaava-alueella. Lakisääteiset kohteet arvoluokassa 1, eli esim. juuri Luo-1. Hyvä tapa on myös numeroida kohteet kartalla, jolloin kaavaselostuksen kohde-listaus voi antaa tarkemman kohdekuvauksen ja ehkä valokuvat, lajitiedot. Kaavakartan tulisi toimia kuitenkin myös itsenäisenä, eli luo-määräyksen teksti siten informatiivinen, että se kertoo kohteen statuksen ja arvon.”

22. ELY-keskus muistuttaa, että yleiskaavoituksen luo-merkintä on informatiivinen työkalu, jonka avulla suositellaan merkittämään lakisääteisten laji- ja luontotyyppisuojeleukohteiden lisäksi kaava-alueen luonnon monimuotoisuudelle tärkeät alueet kaavakarttaan. Luo-merkinnät ovat hyvä työkalu myös mahdollista muuta myöhempää maankäytönsuunnittelua varten.
23. *”Yhteysviranomaisen katsoo, että luonnonsuojelu- ja Natura-alueet on esitetty kartalla, mutta esittämisessä on puutteita kuten yhteysviranomaisen on jo arviointiohjelmalausunnossaan todennut: ”Yhteysviranomaisen katsoo, että luonnonsuojelualueet ja niitä vastaavat kohteet on osittain tunnistettu arviointiohjelmassa. Arviointiohjelmassa ei kuitenkaan ole huomioitu hankealueelta noin 2,3 km päässä olevaa maakuntakaavan SL-1-aluetta (Lähdeneva-Kukonkylä) eikä luonnonsuojeluohjelma-alueita. Nämä puutteet tulee korjata arviointiselostukseen. Lisäksi yhteysviranomaisen toteaa, että Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan mukaisista SL-1-alueista tullaan perustamaan luonnonsuojelualueita. Vaikutukset tulee arvioida myös luonnonsuojeluohjelma-alueille ja SL-1-alueille.”* ELY-keskus toteaa, että kaavaehdotuksessa ei edelleenkään ole tehty yhteysviranomaisen edellyttämää luonnonsuojeluohjelma-alueiden ja maakuntakaavan mukaisten SL-1-alueiden vaikutusten arviointia. Kaavaselostusta tulee täydentää tältä osin.

24. Melumallinnuksissa on käytetty Malakakankaan hankkeen voimaloille sekä Mutkalammen ja Kaukasen tuulivoimapuistojen toiminnassa oleville tuulivoimaloille turbiinityyppejä, jotka on varustettu siipien jättöreunan serratoinnilla eli sahalaitakuviolla. Serratointi vähentää tuulivoimaloiden melupäästöjä. Kaavaselistuksesta ja yhteismeluselvitysraportista ei käy ilmi, ovatko mallinnuksessa huomioidut olemassa olevat tuulivoimalat varmasti varustettu serratoinnilla. Nämä tiedot tulee tarkentaa kaavaselistukseen.
25. Yhteysviranomaisen muistuttaa, että melumallinnuksen tulee perustua ympäristöministeriön ohjeen 2/2014 (Tuulivoimaloiden melun mallintaminen) mukaisesti tuulivoimaloiden melupäästön ylärajatarkasteluun.
26. Kaavaselistuksessa todetaan, että suunnittelun edetessä, eri vaiheissa ja mahdollisten muutosten yhteydessä, sekä suunnitelmien tarkentuessa laaditaan asianmukaiset mallinnukset melun osalta. ELY-keskus pitää tätä perusteltuna. Myös mikäli lähialueelle suunniteltujen tuulipuistojen voimaloiden paikat muuttuvat tai voimalatyyppien lähtömelutasot ovat laaditussa meluselvityksessä käytettyjä lähtömelutasoja suurempia, on yhteismelu-mallinnus tarpeen päivittää tarvittavilta osin.
27. Kaavaselistuksen kappaleessa 13.13 vaikutukset pinta- ja pohjavesiin ei edelleenkään ole arvioitu toiminnan aikaisia vaikutuksia käyttäen mitään analyttistä menetelmää. Esitettynä vain johtopäätös: ei merkittäviä vaikutuksia. Tämä voi tilanteesta riippuen olla aivan oikea loppupäätelmä, mutta siihen ei ole päädytty käyttäen mitään menetelmää vaikutusten arvioimiseksi, tai ainakaan sitä menetelmää ei ole esitetty.
28. Tiestön, uusien ja kunnostettujen ojalinjojen ja maankäytön muutosten yhteisvaikutukset vesistöjen hydrologisiin olosuhteisiin tulisi arvioida selkeämmin. Arvioksi riittävät suuntaa antavat määreet muutoksista sekä niihin kohdistetut mahdolliset lieventävät toimet. Lieventäviä toimia on esitetty rakentamisen aikaisten vaikutusten arvioinnin osana.
29. Selostuksessa mainitaan, että rakenteita sijoitetaan tuulivoima-alueiden yhteyteen. Tällä pyritään oletettavasti vaikuttamaan ensikädessä rakentamisen aikaisiin vaikutuksiin, kuten kiintoainekuormitukseen. Olisi kuitenkin hyvä huomioda, että tuulivoima-alueesta kokonaisuudessaan Rättyänojaan kohdistuvien mahdollisten vaikutusten lieventämiseksi, saattaa tehokkaita lieventämisalueita ja -keinoja löytyä myös varsinaisten tuulivoima-alueiden ulkopuolelta. Esimerkiksi vesienpalaus kitu- ja joutomaille lieventää Rättyänojaan kohdistuvia hydrologisia muutoksia, vaikka se tuulivoima-alueille suoraan sijoittuisikaan, mikäli se kuitenkin sijoittuu ko. vesimuodostuman valuma-alueelle.
30. Kaavaselistuksessa olisi hyvä esittää jo tässä vaiheessa konkreettisempia kuvauksia menetelmistä vaikutusten lieventämiseksi, vaikka tämä lienee suunnitelmissa vasta ojitustilmoitusvaiheessa.
31. Liikenne ja infrastruktuuri -vastualue huomauttaa, että mikäli liikennettä suuntautuu muille maanteille, joita ei kaavaehdotuksen yhteydessä ole tarkasteltu, tulee tarkastella, aiheutuuko kasvusta sellaisia vaikutuksia, joista syntyy huomattavaa haittaa asutukselle, liikenneturvallisuudelle tai tiestön kunnolle.
32. Maa-ainesten ottoalueet on kuvattu kartalla, mutta kartalta puuttuvat mahdolliset kuljetusreitit maa-ainestenottoalueilta hankealueelle. Kaavaselistuksessa kuitenkin esitetään arviot käytettävistä kuljetusreiteistä kalliokiviaineksen sekä soran ja hiekan osalta, mikäli näitä maa-aineksia joudutaan kuljettamaan hankealueen ulkopuolelta. Kaavaselistuksessa todetaan yleisesti, että maa-aineskuljetukset kuormittavat

todennäköisesti voimakkaimmin hankealueen sisääntuloteitä sekä vaihtoehtoisia teitä riippuen maa-ainesten ottopaikasta. Jatkosuunnittelussa tulee tarkentaa arviointia myös näiden kuljetusten ja kuljetusreittien osalta.

33. Kaavaselostuksen mukaan alustaviin erikoiskuljetusreitteihin liittyy epävarmuutta mm. seututien 775 liittymäjärjestelyjen osalta. Liikenne ja -infrastrukturi -vastuualueen näkemyksen mukaan hankkeessa erityisen tärkeää laatia mahdollisimman pian erillinen liikenteellinen saavutettavuusselvitys kaavaehdotuksessa esitettyjen kuljetusreittien epävarmuuksien vuoksi. Selvitys olisi ollut hyvä laatia jo osayleiskaavan laatimisen yhteydessä, jotta sitä kautta mahdollisesti esille nousevat asiat olisi voitu tarvittaessa huomioida kaavatyössä. Selvitys auttaa tunnistamaan tuulivoima-puiston rakentamiseen liittyvien kuljetusten vuoksi mahdollisesti tarvittavat muutostarpeet maantieverkolla sekä niiden toteuttamisen aikataulullisesti riittävän ajoissa. Selvityksen yhteydessä tulee tarkastella myös liikennejärjestelyjen ja kuljetusten osalta tarvittavia lupia. Hanketoimijan tulee olla yhteydessä niihin ELY-keskuksien Liikenne- ja infrastruktuuri-vastuualueisiin, joiden alueille suunnitellut kuljetukset sijoittuvat, ennen saavutettavuusselvityksen laatimiseen ryhtymistä.
34. Tuulivoimapuiston rakentamisvaiheessa aiheutuu suuri määrä raskasta liikennettä, joka heikentää liikenneturvallisuutta kuljetusreiteillä etenkin hankealueen lähiseudulla. Jatkosuunnittelussa on kiinnitettävä huomiota myös koululaisten liikenneturvallisuuteen hankkeen rakentamisvaiheen ai-kana ja selvitettävä, onko kuljetusreittien varrella tieosuuksia, joilla koulu-laiset kulkevat jalan tai pyörällä tien varressa tai joutuvat koulumatkallaan ylittämään tien. Mikäli tällaisia kohteita löytyy, tulee kuljetusten toteuttaminen suunnitella erityisen huolellisesti ja suunnitella tarvittavat toimenpiteet koululaisten koulumatkojen turvaamiseksi.
35. Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue näkee tärkeänä, että hankkeessa laaditaan mahdollisimman pian liikenteellinen saavutettavuusselvitys. Tärkeänä jatkotoimenpiteenä Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue näkee kaavan aiheuttamien mahdollisten toimenpidetarpeiden selvittämisen maantieverkon osalta sekä kuljetusreittien varrella olevan asutuksen ja muiden häiriintyvien kohteiden huomioon ottamisen kuljetuksia suunniteltaessa.
36. Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue pitää hyvänä, että kappaleessa 14.1 "Ohjeita jatkosuunnitteluun", on esitetty jatkosuunnittelussa huomioitavat liikenteelliset tekijät ja näkee tärkeänä, että esitetty toimenpiteen ja ohjeistukset toteutuvat ennen hankkeen kuljetusten aloittamista. Jatkosuunnittelussa on oleellista kiinnittää huomiota myös liikenteellisten vaikutusten arvioinnin laatuun.
37. Kaavakartalla tuulivoimalat ovat sijoitettuna siten, ettei Väyläviraston Tuulivoimalaohjeessa (Liikenneviraston julkaisu 8/2012) esitetyt vähimmäisetäisyydet maanteihin alitu.
38. Asutuksen sijoittuminen ja etäisyyksien kuvaus kaavaselostuksessa on riittävä, ja kuvauksesta saa riittävän peruskäsityksen. Hankealueella tai sen läheisyydessä ei ole erityisiä tuuli- ja aurinkovoiman kanssa kilpailevia elin-keinointiressejä. Kaavaselostuksessa sitä kuvataan riittävästi.
39. YVA-prosessissa tehty asukaskysely, joka on myös yleiskaavan tausta-aineistona, ei ollut laadultaan paras, mistä syystä sen hyödynnettävyys jatkosuunnittelussa ja vaikutusten arvioinnissa jää vähäisemmäksi kuin mitä olisi ollut potentiaalisesti mahdollista. Parhaimmillaan asukaskyselyt voivat antaa tietoa, kuinka ja miten usein

hankealueympäristöä käytetään virkistykseen ja tietoa voisi hyödyntää lähiasuin ympäristön muutosarvioinnissa.

Tätä empiriatietoa ei nyt tehdystä kyselystä voi yleistää. Virkistysvaikutus-arvioinnit perustuvat siten kaavan laatijoiden asiantuntemukseen, ei osallisten kokemuksiin. Kaavaselostus tarjoaa virkistyspaikkojen ym. perustiedot. Maastokartan perusteella hankealue on soista ja louhikkoista. Sen perusteella voidaan olettaa, ettei hankealue ole laajojen ihmismassojen viikottaiskäytössä tms.

Vastine:

1. Asia kirjattu muistiin.
2. Asia kirjattu muistiin.
3. Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakunta asetettiin uudelleen tarkistettuna ehdotuksena nähtäville 17.2.-21.3.2025. Kyseisessä versiossa Malakakankaan osa-alueelle ei ollut tehty muutoksia tai tarkistuksia suhteessa ensimmäiseen ehdotusvaiheen kuulemiseen. Malakakankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen yleiskaava on tarkoitus viedä hyväksymiskäsittelyyn siten, että vaihemaakuntakaava on käsitelty asianmukaisesti maakuntavaltuustossa.
4. KTS. kohta 3. Maakuntakaavasta poikkeamisesta, on Pohjois-Pohjanmaan liitto lausunut ehdotusvaiheen kuulemisessa seuraavaa: *"Maakuntakaavassa osoitetut tuulivoima-alueet ovat ensisijaisia seudullisten tuulivoima-alueiden sijoittamispaikkoja. Maakuntakaava on luonteeltaan yleispiirteisin alueidenkäytön suunnitelma; siinä esitettyjen tuulivoima-alueiden rajaukset täsmentyvät kuntakaavan yhteydessä laadittavan YVA-menettelyn ja muiden vaikutustarkastelujen perusteella. Maakuntakaavan joustavuudesta johtuen kuntakaavaratkaisu voi riittävillä selvityksillä perustellen erota maakuntakaavassa osoitetuista tv-alueiden rajauksista. Hankekohtaiset maakuntakaavaa tarkemmat selvitykset, ympäristövaikutusten arviointi (YVA), mukaan lukien yhteisvaikutusten arviointi ovat ratkaisevina tekijöinä tässä arvioinnissa. Käytännössä osa kuntakaavassa esitetyistä tuulivoimaloista voi sijoittua maakuntakaavan tv-alueen ulkopuolelle, mikäli eroavaisuus on yksityiskohtaisemmassa kaavassa perusteltu siinä laadituilla, maakuntakaavatasoa tarkemmilla selvityksillä ja vaikutusten arvioinnilla. Tuulivoimaosayleiskaava ei saa kuitenkaan olla ristiriidassa maakuntakaavan keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa, eikä kaava saa vaikeuttaa maakuntakaavan toteuttamista."*

Maakuntakaavasta poikkeamisen lisäksi, Pohjois-Pohjanmaan liitto on keskitetysti lausunut vireillä olevan Energia ja ilmastovaihemaakuntakaavan osalta seuraavaa: *"Malakakankaan kaavaehdotuksessa osoitetut 11 voimalaa sijoittuvat edellä mainitulle tuulivoimaloiden alueelle tai tv-alueen rajan tuntumaan ja näin ollen hankkeen voidaan katsoa olevan vireillä olevan vaihemaakuntakaavan mukainen."*

Kaavaselostuksessa on arvioitu vaikutukset maakuntaaavoitukseen ja tultu siihen johtopäätökseen, että hankkeen jatkosuunnittelu ei vaaranna laadittavana olevan vaihemaakuntakaavan tavoitetta eikä ohjausvaikutusta. Tämän asian on myös maakuntaaavoituksesta vastaava taho lausunnossaan todennut.

Jään sinkoutumista voidaan pitää varsin teoreettisena ongelmana. Jään sinkoutumisen riski on sidottu vallitsevaan säätilaan, joka ei ole talvella jatkuva. Tämän lisäksi sinkoutumisen suunta, määrittää riskin todennäköisyyttä. Yleisesti ottaen on todettava myös se, että raskaammat jääpalat eivät sinkoa kauas tuulivoimaloista, jos lainkaan. Näin ollen riski todennäköiselle särkymistä/ riskitilanteita aiheuttavalle sinkoamistilanteelle aurinkovoima-alueen suuntaan on erittäin pieni.

Tässä asiassa on huomioitava myös se, että kyseinen aurinkovoima-alue on yleiskaavatasoinen aluevarauskartta, joten yksityiskohtaisemmassa paneelialuesuunnittelussa voidaan tarvittaessa huomioida kyseisen riskin eliminointi, jos se nähdään keskeiseksi tekijäksi.

5. Asia kirjattu muistiin. Kyseisen asiakokonaisuuden osalta, tarkistetussa ehdotuksessa ei ole tapahtunut muutosta.
6. Asia kirjattu muistiin. Katso kohta 3.
7. Asia kirjattu muistiin. Hankkeessa on huomioitu maakuntakaavan eteneminen, laaditut selvitykset ja vaikutusten arvioinnit. Kaavaselostusta on täydennetty tältä osin, ennen hyväksymiskäsittelyyn jättämistä.
8. Kaavaselostukseen on referoitu siinä mittakaavassa ja tarkkuudessa laadittujen selvitysten menetelmät, tulokset ja huomiot kuin Alueidenkäyttölaki (aiemmin Maankäyttö- ja rakennuslaki edellyttävät). Kaavaselostuksen lisäksi kaavamateriaali pitää sisällään liiteaineiston, jossa kyseisen selvityksen menetelmät ja tulokset on kirjoitettu auki tarkemmin. Malakakankaan hankealueen arkeologiset inventoinnit ovat liiteaineisto 8a ja 8b. Molemmissa liitteissä on kuvattu kartalla maastossa jalkaisin tarkastetut alueet, sekä kuvattu tarkemmin laatimismetodi, käytetyt aineistot ja lähteet. Tulkintamme mukaan kyseinen raportointitaso on riittävä, eikä aineisto edellytä lisäaineiston tuottamista.

Arkeologisesta kulttuuriperinnöstä on järjestetty työpalavereita kyseisen osa-alueen vastuuviranomaisen kanssa, sekä Museoviraston kanssa. Näissä palavereissa tai palautteissa ei ole noussut esille sellaisia seikkoja, että aineisto ja suunnitelmat olisi laadittu puutteellisin tiedoin.

9. Asia kirjattu muistiin. Tuulivoimahankkeen laatimisen yhteydessä Sievin kunta ja Kannuksen kaupunki ovat järjestäneet keskenään koordinoitavuuksia siitä, miten kuntarajoille asettuvat tuulivoiman kehittämishankkeet huomioivat rajan läheisyyden. Tältä osin kaavoituksessa sovellettu etenemistapa on kuntien linjausten mukainen ratkaisu.

Kalajoen kaupungin osalta kuntarajan pohjoispuolella sijaitsee jo toiminnassa oleva tuulivoimapuisto, joten myöskään tämän osalta ELY-keskuksen suositus, joka ei pohjaudu olemassa oleviin säädöksiin, ei vaikuta tai tuo sellaista hyötyä tuulivoimalamelujen ehkäisemiseen, joka tuottaisi merkittävää muutosta.

10. Muiden hankkeiden sähkönsiirron suunnitelmat on huomioitu tämän hankkeen suunnittelussa ja vaikutusten arvioinnit kirjoitettu kaavaselostuksen kappaleessa 13.22.
11. Kaavoituksessa ei yleisti ottaen ole edellytetty erillistä lähdeluetteloa osaksi selostusta. Metsäpeuran osalta on esimerkiksi kaavaselostuksen kohdassa 13.10 tuotu esille käytettyä lähdeaineistoa. Kaavaselostukseen tullaan lisäämään metsäpeuraan liittyvään aineistoon. Metsäpeura-aineiston osalta kaavassa on käytetty Luonnonvarakeskuksen panta-aineiston olemassa olevaa tietoa esimerkiksi kesänaikeisten ja talviaikaisten esiintymisalueiden osalta. Tulkintamme mukaan tämä on riittävää aineistoa Alueidenkäyttölain 9 §:ssä säädetystä vaikutusten selvittämisen laajuudesta. Koska kyseistä aluetta ei ole tunnistettu esimerkiksi YVA-selvityksessä eikä yksityiskohtaisissa selvityksissä metsäpeuran kannalta merkittäväksi alueeksi, on asiakokonaisuus käsitelty kaavassa siinä laajuudessa ja mittakaavassa, kuin laki edellyttää. Muilta osin katso kohta 16.
12. Asia kirjattu muistiin ja ohjeita jatkosuunnittelu kappaleeseen on täydennetty lausunnon perusteella, täydentämällä viitasammakko direktiivilajiksi.

13. ELY-keskus ei ole toimittanut kyseisen asiakokonaisuuden osalta lisälausuntoa lausunnossa ilmoittamaansa määräpäivään mennessä.
14. Epävarmuustekijät on pystytty sulkemaan pois maastotöiden yhteydessä ja tämä asia on kirjoitettu auki kaavaselostuksen kohdassa 9.5. Hiirihaukan lentopoikuehavainnon seurauksena pyrittiin selvittämään, että pesiikö laji alueella. Pesää ei etsinnöistä huolimatta löydetty, eikä yhden havainnon lisäksi lajista saatu laajemmin havaintoja usean seurantapäivän aikana. Pesä ei sijoitu lentopoikuehavainnon läheiselle energiahuollon alueelle eikä tuulivoimala-alueelle.
15. Metsäpeura-aineiston osalta kaavassa on käytetty Luonnonvarakeskuksen panta-aineiston olemassa olevaa tietoa esimerkiksi kesänaikaisten ja talviaikaisten esiintymisalueiden osalta. Tulkintamme mukaan tämä on riittävää aineistoa Alueidenkäyttölain 9 §:ssä säädetystä vaikutusten selvittämisen laajuudesta. Koska kyseistä aluetta ei ole tunnistettu esimerkiksi YVA-selvityksessä eikä yksityiskohtaisissa selvityksissä metsäpeuran kannalta merkittäväksi alueeksi, on asiakokonaisuus käsitelty kaavassa siinä laajuudessa ja mittakaavassa, kuin laki edellyttää. Muilta osin katso kohta 16.
16. Asia kirjattu muistiin. Kaavan vaikutusten arviointia suhteessa metsäpeuraan on täydennetty kaavaselostuksessa huomioiden aiheesta tuotettu uusi aineisto ja tutkimustieto ja huomioimalla muun muassa Pohjois-Pohjanmaan Energia ja ilmastovaihemaakuntakaavassa täydennetty aineisto.
17. Asia kirjattu muistiin. Susiin liittyvä vaikutusten arviointi on laadittu olemassa olevan aineiston perusteella ja viitteitä siitä, että alueella olisi susien lisääntymis- ja levähdysalueita ei ole saatu yksityiskohtaisempia luontoselvityksiä laadittaessa.

Tulkintamme mukaan tämä on riittävää aineistoa Alueidenkäyttölain 9 §:ssä säädetystä vaikutusten selvittämisen laajuudesta. Koska kyseistä aluetta ei ole tunnistettu esimerkiksi YVA-selvityksessä eikä yksityiskohtaisissa selvityksissä suden kannalta merkittäväksi alueeksi, on asiakokonaisuus käsitelty kaavassa siinä laajuudessa ja mittakaavassa, kuin laki edellyttää.

Varovaisuusperiaatetta vastaamaan on kirjattu kaavaselostuksen kohtaan 14.1 seuraava huomio: *"Mahdollisen susireviirin takia rakentamistoimenpiteitä tai puuston hakkuuta ei tule tehdä varovaisuusperiaatetta noudattaen huhtikuun ja kesäkuun välisenä aikana. Suunnittelun edetessä on selvitettävä reviirin tilanne."*
18. Asia kirjattu muistiin.
19. Kaavan vaikutustenarviointi on täydennetty kyseisten kohteiden osalta kaavaselostuksen kohdassa 13.8. Luontoselvityksessä tunnistettujen kohteiden 2 (voimala 2 lähellä), kohteet 1 ja 21 (voimala 3 lähellä) ja kohde 15 (voimala 6 lähellä). Lisäksi kohteet 6, 7 ja 8 (voimala 4 lähellä). Voimala 4 tv-alue on hieman pienennetty, jotta se ei sijaitse kyseisen luontokohteen päällä.
20. Asia kirjattu muistiin.
21. Kaavaselostuksen kohdassa 10.4.2. osa-alue ja kohdemerkintöjen tavoitteet on kirjattu seuraavaa: *" luo kohteet on merkitty kaavakartalle luontoselvitysten tulosten perusteella. Luontoselvityksessä tehtyjen havaintojen perusteella kaavakartan merkinnöiksi valikoituvat sellaiset kohteet, jotka kuuluvat valtakunnallisesti korkeimpaan uhanalaisuusluokkaan tai ovat paikallisesti/ alueellisesti osa merkittävämpää*

kokonaisuutta esimerkiksi linnuston osalta. Kaavakartan numeroindeksi ja sanallinen kuvaus viittaa luontoselvityksen tuloksiin.”

Kaavaselistuksen kohdassa 11.4.2 osa-alue ja kohdemerkintöjen tavoitteet on kirjattu seuraavaa: ” luo kohteet on merkitty kaavakartalle luontoselvitysten tulosten perusteella. Luontoselvityksessä tehtyjen havaintojen perusteella kaavakartan merkinnöiksi valikoituvat sellaiset kohteet, jotka kuuluvat valtakunnallisesti korkeimpaan uhanalaisuusluokkaan tai ovat paikallisesti/ alueellisesti osa merkittävämpää kokonaisuutta esimerkiksi linnuston osalta. Kaavakartan numeroindeksi ja sanallinen kuvaus viittaa luontoselvityksen tuloksiin.”

Ennen kaavan hyväksymiskäsittelyä, kyseinen asia on kirjattu tarkemmin auki myös taulukkoon 113.

22. Asia kirjattu muistiin. Yleiskaavassa käytetty menettely on Sievin kunnan määrittämä tapa esittää luontokohteet kartalla.
23. Maakuntakaavan SL-1 kohde on esitetty kaavaselistuksessa kohdassa 9.7. (kuva 50), sekä vaikutukset arvioitu kohdassa 13.11 (kuva 156).
24. Ympäristöministeriö on julkaissut 28.2.2014 ohjeen tuulivoimaloiden melun mallintamiseen, Ympäristöhallinnon ohjeita 2|2014. Melumallinnus on laadittu tätä ohjeistusta käyttäen siten, että on nojaututtu olemassa olevaan saatavilla olevaan tietoon, sekä tarvittaessa huomioitu varmuusarvot.
25. Katso kohta 24.
26. Ennen kaavan hyväksymiskäsittelyä on päivitetty melu- ja välkemallinnukset vastaamaan Kaukasennevan laajennusalueen tapahtuneita muutoksia. Asiakokonaisuus on raportoitu kaavaselistuksen melun ja välkkeen yhteisvaikutusten liitteissä 1 b ja 2 b, sekä vaikutukset arvioitu kaavaselistuksen kohdassa 13.23.3.
27. Kaavaselistuksen kappaleita 13.12. ja 13.13 vaikutukset pinta- ja pohjavesiin on täydennetty ennen hyväksymiskäsittelyä ja pyritty avaamaan tarkemmin menetelmää, miten johtopäätökseen on tultu.
28. Kaavaselistuksen kappaletta 13.13 vaikutukset pintavesiin on täydennetty ennen hyväksymiskäsittelyä siten, että tiestön, uusien ja kunnostettujen ojalinjojen ja maankäytön muutosten yhteisvaikutukset vesistöjen hydrologisiin olosuhteisiin on arvioitu selkeämmin. Arvio on tehty suuntaa antavasti.
29. Asia kirjattu muistiin.
30. Asia kirjattu muistiin.
31. Vaikutustenarvioinnit osana YVA-menettelyä ja kaavoitusta on raportoitu sen suunnitteluaineiston pohjalta, joka tällä hetkellä on käytössä liikennevaikutusten arviointia varten. Mikäli hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä jokin liikennöintiin liittyvä seikka oleellisesti muuttuu, tulee hanketoimijan esittää tarvittavat vaikutustenarvioinnit ja esittää niiden ratkaisukeinot. Tällä hetkellä ei ole tiedossa, että liikennettä suuntautuisi muille maanteille.
32. Kyseinen asiakokonaisuus täydentyy jatkosuunnittelun yhteydessä.

33. Hanketoimija ja YVA-menettelyn liikenneosiosta vastaava asiantuntija tiedusteli kyseisen selvityksen laatimistarvetta kesällä 2023, mutta tällöin sen tekemistä ei pidetty ELY-keskuksen suunnasta oleellisena (katso kohta 35). Selvitys olisi laadittu, jos vastaus olisi ollut tässä yhteydessä toinen. Kyseinen asiakokonaisuus ratkaistaan suunnittelun edetessä seuraavaan vaiheeseen.
34. Asia kirjattu muistiin.
35. Hankealueen saavutettavuudesta käytiin Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa palaveri kesäkuussa 2023. Palaverissa Pirkanmaan ELY totesi, ettei saavutettavuusselvitys ole tarpeellinen tämän hankkeen osalta.
36. Asia kirjattu muistiin.
37. Asia kirjattu muistiin.
38. Asia kirjattu muistiin.
39. Asia kirjattu muistiin. Hankkeen aikana on suoritettu huomattava määrä erilaista vuorovaikutusta osallisten kanssa. Lausunnossa mainittu YVA-menettelyn yhteydessä laadittu kysely ei kokonaisuudessaan ole ainoa kanava, jonka kautta palautetta on saatu, jota on hyödynnetty osana suunnittelua.

Muutokset kaavakarttaan/ määräyksiin:

- Voimala 4 tv-aluetta on hieman pienennetty, jotta se ei sijaitse luontokohteen päällä.

1.2. Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

1. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueidenkäytön ryhmä toistaa huomautuksen, jonka antoi lausunnossaan kaavaluonnoksesta. Lähtökohtaisesti 40 desibelin melualue tulee sisällyttää kaava-alueeseen, sillä melualue rajoittaa ympärillä olevaa maankäyttöä. Lisäksi melualue ulottuu Kannuksen kaupungin puolelle. Vireillä olevasta kaavasta tulee pyytää lausunto Kannuksen kaupungilta.
2. Kaavaselostuksessa liikennevaikutusten yhteydessä viitataan ainoastaan Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukseen. Huomautamme, että erikoiskuljetusreittivaihtoehdot kulkevat ainakin osan matkaa (reitti Kokkolan satamasta melkein kokonaan) Keski-Pohjanmaan puolella, jolloin näille osuiksille kohdistuvista maantieverkon muutostarpeista tulee olla yhteydessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukseen.
3. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on laatinut tiesuunnitelman valtatie 8 parantamiseksi Kokkolan kohdalla. Hankkeen ensimmäinen vaihe on saanut rahoituksen, mutta ensimmäisen vaiheen työt eivät vaikuttane Malakakankaan tuulivoimahankkeen erikoiskuljetusreitteihin. Valtatie parantamishankkeen myöhemmässä vaiheessa rakennetaan mm. valtateiden 8 ja 28 eritasoliittymä. Hankkeen seuraavan vaiheen toteuttamisesta ei kuitenkaan ole päätöstä.

Vastine:

1. Asia kirjattu muistiin. Tuulivoimahankkeen laatimisen yhteydessä Sievin kunta ja Kannuksen kaupunki ovat järjestäneet keskenään koordinoitkokouksia siitä, miten kuntarajoille asettuvat tuulivoiman kehittämishankkeet huomioivat rajan läheisyyden. Tältä osin kaavoituksessa sovellettu etenemistapa on kuntien linjausten mukainen ratkaisu. Kannuksen kaupungilta on pyydetty ja saatu lausunto. Kyseinen lausunto huomioitu osana kaavaprosessia.
2. Asia kirjattu muistiin.
3. Asia kirjattu muistiin.

Muutokset kaavakarttaan/ määräyksiin:

- Ei muutoksia

1.3. Pohjois-Pohjanmaan liitto

1. Maakuntakaava muodostaa keskeisen lähtökohdan seudullisten tuulivoimahankkeiden suunnittelulle. Kaavan tavoitteena on tuulivoimarakentamisen kokonaisuuden ohjaaminen ja vaikutusten hallinta koko maakunnan tasolla. Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen huomioiminen edellyttää, että kaavan tavoitteet, periaatteet, kaavassa osoitettujen alueiden rajaamisen perusteet ja kaavan suunnittelumääräykset otetaan suunnittelussa huomioon.
2. Tuulivoimaosayleiskaava ei saa kuitenkaan olla ristiriidassa maakuntakaavan keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa, eikä kaava saa vaikeuttaa maakuntakaavan toteuttamista.
3. Voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain mukaan seudullisesti merkittävää tuulivoima-aluetta ei voida hyväksyä ennen kuin alue on maakuntavaltuuston hyväksymässä maakuntakaavassa seudullisesti merkittävänä tv-alueena.
4. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan julkisessa ehdotuksessa Malakakankaan alueelle on osoitettu tuulivoimaloiden alue tv-1 412 (Linttineva). Malakakankaan kaavaehdotuksessa osoitetut 11 voimalaa sijoittuvat medellä mainitulle tuulivoimaloiden alueelle tai tv-alueen rajan tuntumaan ja näin ollen hankkeen voidaan katsoa olevan vireillä olevan vaihemaakuntakaavan mukainen.
5. Malakakankaan tuulivoimahankkeen jatkosuunnittelussa on varmistuttava energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan suunnittelumääräyksiä toteutuminen.
6. Pohjois-Pohjanmaan liitto pitää hyvänä, että hankkeen sähkönsiirron ratkaisussa voidaan hyödyntää maakaapelointia läheiselle suunnitellulle Kukonkylän sähköasemalle. Sähköaseman sijainti näin lähellä suunnittelualuetta vähentää Malakakankaan hankkeen sähkönsiirron kielteisiä vaikutuksia huomattavasti.
7. Kukonkylän sähköaseman läheisyydessä yhteisvaikutukset kasvavat suuriksi, sillä sähköasemalle liittyy useita voimajohtoja useasta ilmasuunnasta. Pohjois-Pohjanmaan liitto edellyttää, että alueen tuulivoimahankkeiden sähkönsiirron kokonaisratkaisua suunnitellaan yhteistyössä Fingridin, alueverkkojen, kuntien ja hanketoimijoiden kanssa.
8. Suunnittelualueelle sijoittuu 1. ja 3. vaihemaakuntakaavassa osoitettuja valtakunnallisesti arvokkaita moreenimuodostumia (ge-2). Maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaan alueen maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa niin, ettei maisemakuvaa turmella, luonnon merkittäviä kauneusarvoja, erikoisia luonnonesiintymiä tuhota eikä luonnonoloissa aiheuteta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia.
9. Kaavaehdotuksessa osoitetut tuulivoimalat 7, 9 ja 12 ja yksi energihuollon alueista, joille voidaan osoittaa aurinkovoimaa, sijoittuva lähimmäksi moreenimuodostumia. Nämä alueet ml. rakennusalueet ja lapojen pyörimisalueet on rajattu arvokkaiden moreenialueiden ulkopuolelle. Arvokkaiden moreenimuodostumien alueille sijoittuu olemassa olevia, perusparannettavia teitä. Tien rasiteleveys on 18 metriä ja kaapeloinnit ja tien parannustoimenpiteet voidaan kaavaselostuksen mukaan toteuttaa rasitealueella. Uusia huoltoteitä ei kaavakartalla ole osoitettu moreenimuodostumille. Pohjois-Pohjanmaan liitto pitää moreenimuodostumiin kohdistuvien vaikutusten arviointia oikeansuuntaisina ja lievennystoimenpiteitä riittävinä.
10. Verrattuna kaavaluonnokseen, Malakakankaan kaavaehdotuksen kaavaratkaisu vähentää vaikutuksia arvokkaille kulttuurimaisema-alueille ja rakennetuille kulttuuriympäristöille.

Kaavaehdotuksessa on päädytty poistamaan voimala nro 11, millä kasvatettiin etäisyyttä arvoalueille, kuten myös Kukonkylän ja Korhoskylän kyliin. Pohjois-Pohjanmaan liitto pitää kaavaratkaisua maisemaan kohdistuvien vaikutusten osalta riittävänä.

11. Malakakankaan kaavaehdotusta laadittaessa on yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa arvioitu laajasti sähkönsiirtoon, maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen, maisemaan ja kulttuuriympäristöön, meluun ja välkkeeseen, luontoon, linnustoon, muuhun eläimistöön ja pintavesiin. Pohjois-Pohjanmaan liitto vaikutusten arviointia riittävänä.
12. Ennen hyväksymiskäsittelyä Malakakankaan kaavaehdotuksen asiakirjoja on päivitettävä huomioiden maakuntakaavan Natura-alueita ja ekologista verkostoa koskeva selvitys mukaan lukien siihen liittyvä vaikutusten arviointi (kaavaselostuksen luvut 13.4, 13.11 ja 13.23.4).
13. Malakakankaan hankealue sijoittuu ekologisen verkoston ydinalueita 1 ja 2 yhdistävän ekologisen verkoston läheisyyteen. Kyseinen osa ekologisen verkoston aluetta on myös esitetty Natura-alueita ja ekologista verkostoa koskevassa selvityksessä metsäpeuraverkostona. Näillä alueilla verkoston heikentymisen riskiä kasvattavat useat toiminnassa olevat tuulivoimapaistot sekä luvitettut ja vireillä olevat tuulivoima-alueet. Malakakankaan kaavaehdotusvaiheessa poistettu voimala nro 11 suunnittelualueen eteläosasta edesauttaa ekologisen verkoston yhteyden säilymistä. Hankkeen jatkosuunnittelussa on kiinnitettävä suurta huolellisuutta ekologisten yhteyksien säilymiseen ja ekologisen verkoston toimivuuteen.

Vastine:

1. Maakuntakaavoitus ja laadittavana oleva Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on huomioitu hankkeen suunnittelussa.
2. Katso kohta 1. Yleiskaava on laadittu siten, että se vaaranna tai vaikeuta maakuntakaavoituksen tavoitetta tai ohjausvaikutusta.
3. Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakunta asetettiin uudelleen tarkistettuna ehdotuksena nähtäville 17.2.-21.3.2025. Kyseisessä versiossa Malakakankaan osa-alueelle ei ollut tehty muutoksia tai tarkistuksia suhteessa ensimmäiseen ehdotusvaiheen kuulemiseen. Malakakankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen yleiskaava on tarkoitus viedä hyväksymiskäsittelyyn siten, että vaihemaakuntakaava on käsitelty asianmukaisesti maakuntavaltuustossa.
4. Asia kirjattu muistiin.
5. Katso kohta 1. Asia kirjattu muistiin. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on huomioitu osana kaavoitusta, sekä vaikutukset tähän on arvioitu. Tulkintamme mukaan Malakakankaan tuuli- ja aurinkovoimaosayleiskaavassa on huomioitu suunnittelumääräysten huomioiminen yksityiskohtaisessa kaavoituksessa siinä määrin ja siinä mittakaavassa, kuin ylemmän asteen kaavaa tulee säädösten mukaan huomioida.
6. Asia kirjattu muistiin.
7. Asia kirjattu muistiin. Hanketoimija edistää verkkoon liityntään liittyviä asioita verkkoyhtiöiden kanssa.
8. Kyseinen merkintä on huomioitu asianmukaisesti yleiskaavassa merkinnoin ja määräyksin. Vaikutukset kyseiseen alueeseen on arvioitu kaavaselostuksen kohdassa 13.12.

9. Asia kirjattu muistiin.
10. Asia kirjattu muistiin.
11. Asia kirjattu muistiin.
12. Asia kirjattu muistiin. Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakunta asetettiin uudelleen tarkistettuna ehdotuksena nähtäville 17.2.-21.3.2025. Kaavaselistusta on päivitetty tältä osin ja täydentynyt tieto on huomioitu kyseisten (13.4., 13.11 ja 13.23.4) kappaleiden vaikutusten arvioinneissa.
13. Asia kirjattu muistiin.

Muutokset kaavakarttaan/ määräyksiin:

- Ei muutoksia

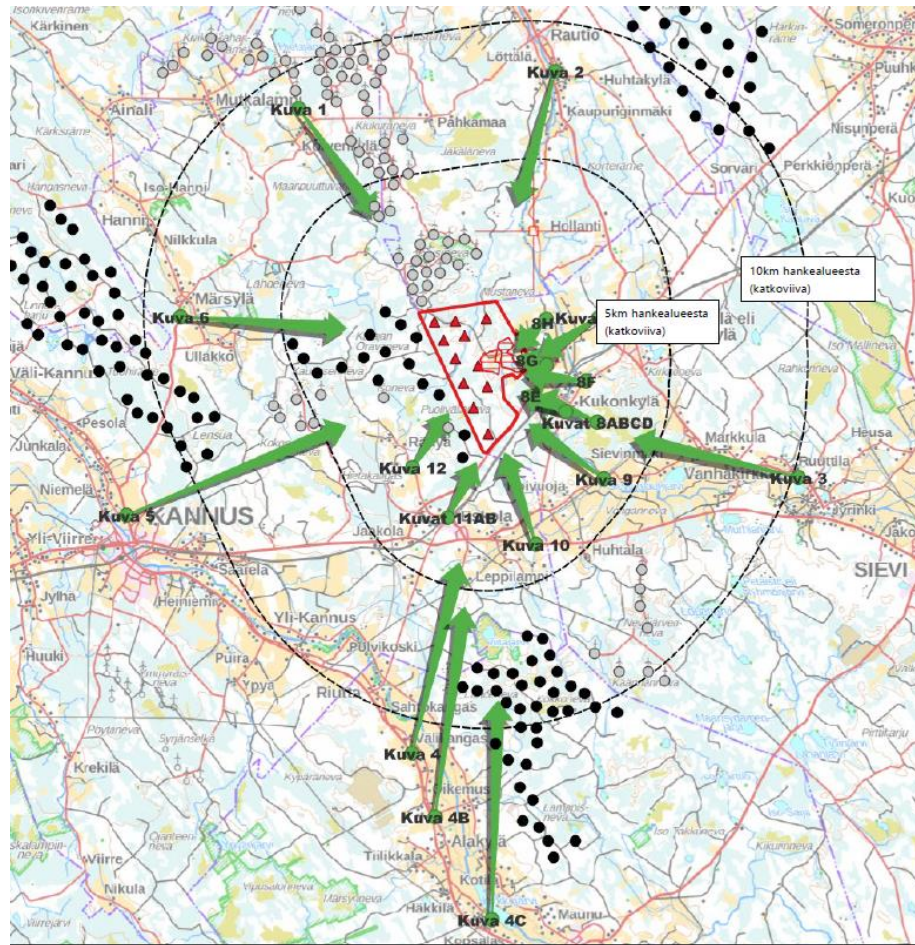
1.4. Keski-Pohjanmaan liitto

1. Keski-Pohjanmaan liitto toteaa, että Keski-Pohjanmaan alueelle on tehty riittävät yhteisvaikutusarvioinnit osayleiskaavan laatimisen yhteydessä, mm. maisemavaikutuksen, melun ja välkkeen suhteen.
2. Keski-Pohjanmaan liitto huomauttaa, että tuulivoiman yhteisvaikutukset Lestijokilaakson valtakunnallisesti- ja maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin tulee olemaan huomattavan kielteinen. Tätä vaikutusta tulee ehkäistä lievennystoimenpiteillä, kuten tuulivoimaloiden sijainnin muutoksilla, voimalakorkeuden muutoksilla tai tuulivoimaloiden poistamisella.
3. Keski-Pohjanmaan liitto edellyttää, että toimija tekee tarvittavat lievennystoimenpiteet Sievin Malakakankaan tuuli- ja aurinkovoimapuiston osayleiskaavan ehdotukseen.

Vastine:

1. Asia kirjattu muistiin.
2. Asia kirjattu muistiin. Maisemavaikutusten osalta kaavassa tehtiin lievennystoimenpiteitä, ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista. Lievennystoimenpiteiden perustelu on kirjattu auki kaavaselostuksen kohdassa 11.1.

Kaavaselostukseen on kirjattu Lestijokilaakson maisemavaikutusten osalta seuraavaa lievennystoimenpiteiden perusteena: *”Alla olevasta kartasta selviää hyvin, että Lestijokilaakson VAMA-alueelta jo nyt näkymiä tuulivoimapuistoihin, sekä uusia hankkeita suunnittelussa. Tarkemman tutkimuksen kautta todettiin, että Malakakankaan hankealue ei laajenna voimaloiden näkymäaluetta, huomioiden olemassa oleva Mutkalammen tuulivoimapuisto ja Puutikankankaan tuulivoimapuisto. Lisäksi tästä suunnasta katsoen Malakakankaan ja Lestijokilaakson maisema-alueen väliin on suunnitteilla Takkukankaan tuulivoimahanke. Näin ollen kyseistä ilmansuuntaa ei voida pitää merkittävänä lievennystoimenpiteitä päätettäessä.”*

3. Katso kohta 2.

Muutokset kaavakarttaan/ määräyksiin:

- Ei muutoksia

1.5. Suomen Erillisverkot Oy

1. Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkkoperaattoripalvelut liiketoimintaan.

Vastine:

1. Asia kirjattu muistiin.

Muutokset kaavakarttaan/ määräyksiin:

- Ei muutoksia

1.6. Pohjois-Pohjanmaan museo, arkeologia

1. Arkeologista kulttuuriperintöä käsitellään YVA-selostuksen luvussa 9.10.3 Arkeologinen kulttuuriperintö. Lukuun liittyvässä numeroimattomassa taulukossa on listattu hankealueella sijaitsevat arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet. Taulukkoa ei ole päivitetty valmisteluaineistosta annetun lausunnon (19.4.2024) mukaisesti.

Taulukossa on kohteet Kaskikangas 1 ja 2, joilla on sama muinaisjäännöstunnus. Kohteet on yhdistetty muinaisjäännösrekisteriin viennin yhteydessä kohteeksi Kaskikangas (1000046867, tervahauta). Tämä kohde ei sijaitse kaava-alueella. Taulukosta puuttuu kohde Kaskikangas 2 (1000047010, rajamerkit), joka on raportissa nimellä Kaskikangas 3. Kohde sijaitsee kaava-alueella. Kohteen Alajoensuunkangas on taulukossa virheellisesti nimellä Alaojansuunkangas. Taulukossa kohteet Rättyänoja ja Rajaräme on listattu muiksi kulttuuriperintökohteiksi, kun kyse on kiinteistä muinaisjäännöksistä. Kohteilta Rajaräme ja Ojahauta puuttuu muinaisjäännöstunnukset. Edellä olevat tiedot tulee korjata taulukkoon.

2. Edellisessä lausunnossa muinaisjäännöstä koskevan kaavamääräyksen kohtaa ”kaikista aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto” pyydettiin muuttamaan muotoon ”Kaikista aluetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon (Pohjois-Pohjanmaan museo) lausunto”. Tätä ei ole tehty.
3. Aurinkovoima-aluetta koskien selostukseen tulee lisätä, että yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee pyytää lausunto alueelliselta vastuumuseolta. Tämä tulee lisätä esimerkiksi luvun 13.7.4 taulukkoon ja sivulle 167 muinaisjäännöksiä koskevaan kappaleeseen.
4. Vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön on käsitelty luvussa 13.7.4 Vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön. Vaikutukset on käsitelty numeroimattomassa taulukossa. Taulukossa ei ole esitetty arkeologisten kohteiden etäisyyksiä muuttuvasta maankäytöstä eikä muuttuvan maankäytön lähellä olevia kohteita ole havainnollistettu karttaleikkeillä. Taulukosta puuttuvat usealta kohteelta muinaisjäännöstunnukset, vaikka ne on esitetty museon edellisessä lausunnossa. Tässä taulukossa on myös virheellisesti listattu Kaskikangas 1 ja 2 erillisiksi kohteiksi, vaikka niillä tarkoitetaan kohdetta Kaskikangas. Taulukossa on myös virheellisesti kohdenimi Kaskikangas 3, joka on nyt rekisterissä nimellä Kaskikangas 2. Myös kohde Alajoensuunkangas nimi on taulukossa väärin.
5. Vaikutusten arviointi arkeologisen kulttuuriperinnön kannalta on hyvin suppea. Arkeologisia kohteita ei käsitellä luvun yhteenvedossa. Jatkosuunnittelussa museo edellyttää, että vaikutusten arvioinnissa huomioidaan arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet alakohteineen koko siihen kuuluvan muinaisjäännösaluearajauksen alueelta. TV-alueen kaavamääräyksen mukaan tuulivoimalat on mahdollista sijoittaa mihin tahansa kohtaan tv-alueella. Tämän vuoksi vaikutusten tarkastelualueena tulee olla tv-alue, ei voimalan keskipiste. Samoin tielinjojen ja sähkölinjojen vaikutusalue ulottuu keskilinjaa laajemmalle. Selostuksen mukaan tieverkoston leveys maakaapelointineen on noin 12 metriä. Tämän lisäksi tiealueeseen kuuluu myös mahdolliset levennykset, ojat ja läjitysalueet. Maakaapelireittien leveys tiealueen ulkopuolella noin 3 metriä. Siten myös tielinjojen ja sähkönsiirron osalta vaikutuksia tulee tarkastella niiden koko leveydeltä, ei vain keskilinjalta.

6. Sähkönsiirron yhteisvaikutuksia muiden tuulivoimahankkeiden kanssa käsitellään luvussa 12.22. Sähkönsiirtoreitillä mainitaan sijaitsevan kaksi kiinteää muinaisjäännettä, mutta kohteita ei ole yksilöity. Suunnitellun sähkönsiirtoreitin lähialueelle sijoittuu kaksi kiinteää muinaisjäännettä, Hautakangas (1000046999) ja Pohjanlampi (1000046860). Kohteiden nimet ja muinaisjäännettunnukset tulee täydentää selostukseen.
7. Luvussa 14.1 Ohjeita jatkosuunnitteluun luetellaan yhdeksi ohjeeksi arkeologisten kohteiden huomioimiseksi hankkeessa pitkien kantojen jättäminen hankkeeseen liittyvien hakkuiden yhteydessä. Tämä olisi hyvä mainita myös luvun 13.7.4 taulukossa muuttuvan maankäytön lähellä sijaitsevien kohteiden kohdalla. Aurinkovoima-alueen osalta tulisi tässä huomioida alueella sijaitseva kiinteä muinaisjäännes Pohjanhilu.
8. Epävarmuustekijänä tulee huomioida, että kaikki arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet eivät välttämättä ole inventoinnista huolimatta tiedossa: inventoinnissa on voinut jäädä havaitsematta kohteita, sillä kaikilla arkeologisilla kohteilla ei ole maan pinnalle erottuvia rakenteita, ja hankealuetta ja linjoja on inventoitu ainoastaan potentiaalisilta kohdilta. Esimerkiksi ei voida sulkea kokonaan pois mahdollisuutta, etteikö esimerkiksi soissa voisi olla sellaisia rakenteita tai löytöjä, jotka kuuluvat arkeologiseen perintöön ja ovat muinaismuistolain tarkoittamia kiinteitä muinaisjäänneksiä tai muinaisesineitä, mutta joita inventoinneissa ei ole mahdollista havaita. Tämän vuoksi Pohjois-Pohjanmaan museo muistuttaa myös, että mikäli työtä tavataan suoritettaessa kiinteä muinaisjäännes (esimerkiksi kiveyksiä, kuoppia, perustuksia, tms. keskeyttää ja työn johdon viipymättä saatettava asia Pohjois-Pohjanmaan alueellisen vastuumuseon tietoon tarpeellisia toimenpiteitä varten.

Vastine:

1. Lausunnossa mainittua taulukkoa on täydennetty ja korjattu lausunnon mukaisesti ennen kaavan hyväksymiskäsittelyyn toimittamista.
2. Kaavamääräys on tarkistettu lausunnossa annetun palautteen mukaiseksi ennen kaavamateriaalin hyväksymiskäsittelyyn toimittamista. Kyseessä on luonteeltaan tekninen tarkistus, joka on muodoltaan hyvin vähäinen. Teknistä korjausta ei voida pitää MRA 32§:n mukaisena olennaisena muutoksena, joka edellyttäisi kaavaehdotuksen uudelleen nähtäville asettamista.
3. Aurinkovoima-aluetta koskien lausunnossa esiintuodut seikat on lisätty selostuksen kohtaan 13.7.4., että yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee pyytää lausunto alueelliselta vastuumuseolta.
4. Lukua 13.7.4 on korjattu ja tarkennettu annetun lausunnon mukaisesti ennen kaavan hyväksymiskäsittelyyn toimittamista.
5. Asia kirjattu muistiin. Yleiskaavassa tv-alueilla toteutettavan tuulivoimalan tulee kokonaisuudessaan sijoittua alueen sisälle (myös pyörivät lavat). Muuttuva maankäyttö kohdistuu näin ollen lähimmillään noin 50 metrin tv-alueen rajasta, kun huomioidaan lapojen edellyttämä tilatarve. Tiestön osalta nykyiset/ parannettavat tiet voivat joiltain osin muuttaa hieman muotoaan toteutusvaiheessa ja uudet rakennettavat tielinjaukset ovat ohjeellisia, joiden yksityiskohtainen sijoittuminen tullaan määrittämään tarkentuvan suunnittelun kautta.

Näiden tekijöiden summana, keskeisintä arkeologisten kohteiden huomioimisessa lienee niiden tunnistaminen ja huomioiminen kaavaa toteutettaessa, siten kuin kaavamääräyksissä on edellytetty, sen sijaan että määritettäisiin ja tarkennettaisiin

teoreettisia metrimääriä hyvinkin yksityiskohtaisesti. Mikäli yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tunnistetaan tarvetta käydä yksityiskohtaisempaa keskustelua kohteista, edellyttävät kaavamääräykset näiden järjestämistä ja tällöin voidaan kyseisille kohteille kohdentaa toteutuksessa huomioitavia erityisohjeita.

6. Kaavaselostuksen sähkönsiirron yhteisvaikutuksia kappaletta on täydennetty lausunnossa esitetyllä tavalla ja kaksi kiinteää muinaisjäännöstä, Hautakangas (1000046999) ja Pohjanlampi (1000046860) on nimetty ja muinaisjäännöstunnukset täydennetty.
7. Asia kirjattu muistiin. Lukua 13.7.4 ja taulukkoa on täydennetty lausunnossa annetun palautteen mukaisesti. Aurinkovoima-alueen osalta on huomioitu alueella sijaitseva kiinteä muinaisjäännös Pohjanhilu.
8. Asia kirjattu muistiin.

Muutokset kaavakarttaan/ määräyksiin:

- sm-muinaisjäännöskohde määräystä muutetaan: ”Kaikista aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto” tarkennetaan muotoon ”Kaikista aluetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon (Pohjois-Pohjanmaan museo) lausunto”.

1.7. Pohjois-Pohjanmaan museo, rakennettu kulttuuriympäristö

1. Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole huomautettavaa Sievin Malakakankaan tuulivoima- ja aurinkovoimahankkeen osayleiskaavan ehdotuksesta rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Vastine:

1. Asia kirjattu muistiin.

Muutokset kaavakarttaan/ määräyksiin:

- Ei muutoksia

1.8. Fingrid Oyj

1. Fingrid suunnittelee uutta 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtoa Kalajoen ja Alajärven välille. Lakeuslinjaksi nimetty, vuonna 2027 valmistuva hanke on edennyt rakentamisvaihetta edeltävään yleissuunnitteluun. Hanke toteutetaan kahdessa osassa: Jylkkä-Ullava ja Ullava-Alajärvi. Lisätiedot löydät verkkosivulta www.fingrid.fi/kantaverkko/rakentaminen/hankkeet/jylkka-alajarvi.
2. Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto.
3. Yleiskaavat ja asemakaavat, joissa on Fingrid Oyj:n voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnon mieluiten sähköisenä osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi.

Vastine:

1. Asia kirjattu muistiin.
2. Asia kirjattu muistiin.
3. Asia kirjattu muistiin.

Muutokset kaavakarttaan/ määräyksiin:

- Ei muutoksia

1.9. Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos

1. Pelastusviranomainen on tutustunut asiakirjoihin ja toteaa, ettei osayleiskaavan luonnosvaiheessa annettuun lausuntoon ole lisättävää.
2. Pelastusviranomainen pyytää kuitenkin huomioimaan liitteenä olevan pelastuslaitosten kumppanuusverkoston päivitetyn aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuusohjeen.
3. Pelastuslaitos antaa tarkemmat tuulivoimaloiden riskienhallintaan ja operatiivisiin toimintaedellytyksiin liittyvät lausunnot pyynnöstä rakennuslupavaiheessa.

Vastine:

1. Asia kirjattu muistiin.
2. Kyseinen ohje tullaan huomioimaan osana hankkeen jatkosuunnittelua.
3. Asia kirjattu muistiin.

Muutokset kaavakarttaan/ määräyksiin:

- Ei muutoksia

1.10. Sievin kunta, hyvinvointilautakunta 11.12.2024 § 70

1. Lautakunnalla ei ole huomautettavaa Malakakankaan tuuli- ja aurinkovoimapuiston osayleiskaavan valmisteluaineistoon.

Vastine:

1. Asia kirjattu muistiin.

Muutokset kaavakarttaan/ määräyksiin:

- Ei muutoksia

1.11. Väylävirasto

1. Väylävirastolla ei ole asiaan rautateiden näkökulmasta lausuttavaa.
2. Alueen suunnittelussa on hyvä huomioida Liikenneviraston eli. nyk. Väyläviraston ”Tuulivoimalaohje – Ohje tuulivoimalan rakentamisesta liikenneväylien läheisyyteen” 2012.
3. Lisäksi on hyvä huomioida alueen rakentamisen aikaiset kuljetukset ja niiden reitit. Rakentamisen aikaiset kulkuyhteydet tulee järjestää mahdollisuuksien mukaan mieluummin muualta kuin radanylitysten tai tasoristeysten kautta, sillä erityisesti tasoristeysten kansirakenteisiin sisältyy kantavuusrajoituksia. Erikoiskuljetukset edellyttävät tasoristeysten kansirakenteiden vahvistamista ja mahdollisesti jännitekatkoja. Lisäksi sekä ylitysten vahvistaminen/parantaminen että uudet tasoristeykset edellyttävät Väyläviraston tasoristeyslupaa.

Vastine:

1. Asia kirjattu muistiin.
2. Kyseinen ohje tullaan huomioimaan osana hankkeen jatkosuunnittelua.
3. Asia kirjattu muistiin.

Muutokset kaavakarttaan/ määräyksiin:

- Ei muutoksia

1.12. Kalajoen kaupunki, kaupunginhallitus 10.12.2024

1. Hankkeen toteuttaminen rajoittaa asuin- ja lomarakentamista 40 dB:n melualueella. Asuin- ja lomarakennuksia ei voida osoittaa alueille, joilla niitä koskevat melutason ohjearvot (40 dB) ylittyvät. Rakentamista rajoittava 40 dB:n melualue rajoittuu osittain Kalajoen kaupungin alueelle hankealueen pohjoispuolelle, mutta tälle alueelle on rakennettuna Mutkalammen tuulivoimapuisto, joten alue on varattu jo tuulivoiman kehittämisalueeksi. Melumallinnuksen mukaan melun rakentamista rajoittava vaikutus ulottuu noin 700-900 metrin etäisyydelle voimaloista.
2. Vaikutustenarvioinnin mukaan etäisyys lähimpiin vakituisiin asuntoihin ja loma-asuntoihin on hankealueen tuulivoimaloilta niin suuri, että tuulivoimaloiden ääni alittaa melun ohjearvot lähimpienkin talojen luona ja myös pienitajuinen melu jää alle sisätilan toimenpiderajojen.
3. Kaavan ehdotusvaiheessa on laadittu päivitetty, tarkentava välkemallinnus 11 tuulivoimalalle. Mallinnuksessa ei ole huomioitu paikallisen puuston vaikutusta välkevaikutukseen. Välkemallinnuksen mukaan välkevaikutus jää alle ohjearvojen kaikkien asuin- ja lomarakennusten kohdalla.
4. Malakakankaan eivät muodosta uutta maisemallista elementtiä alueelle, koska alueella on jo tuulivoimapuistoja.
5. Tarkemman tutkimuksen kautta on todettu, että Malakakankaan hankealue ei laajenna merkittävästi voimaloiden näkymäaluemassaa, kun huomioidaan esim. Mutkalammen tuulivoimapuisto.
6. Malakakankaan hankkeen läheisyydessä olevat tuulivoimapuistot Mutkalampi ja Kaukasenneva sekä Kaukasennevan laajennus on huomioitu hankkeen melu-, välke-, näkyvyys- ja kuvamallinnuksessa. Melun ja välkkeen osalta on tehty mallinnukset sekä näkymäanalyysit ja kuvasovitteet ja varmistettu, etteivät melu- ja välkevaikutukset muodosta sellaisia yhteisvaikutuksia, jotka ylittäisivät asetettuja säädöksiä tai sovellettuja raja-arvoja.
7. Kaavaselostuksen kohtaan 14.1. ohjeita jatkosuunnitteluun, tulee huomioida seuraavaa:
 - a. Tuulivoimaloiden ja aurinkovoimaloiden osien kuljetuksien järjestämiseksi tulee tavoitella lyhintä maakuljetusreittiä. Kuljetukset tulee järjestää ekologisesti kestävimällä tavalla voimalaitosalueiden lähimmän sataman kautta, siten, etteivät raskaat ja hitaat erikoiskuljetukset rasita muutoinkin ylikuormitettua tieverkkoa ja häiritse tarpeettomasti muita tieverkon käyttäjiä. Kuljetusmatka Kalajoen satamasta on noin 65 km.
 - b. Liikennöitävyys selvitystä tuulivoimalaosien erikoiskuljetusten osalta tulee päivittää Kalajoen kohdalla (sivu 145, kuva 68). Tuulivoimaloiden kuljetusten järjestämiseksi tulee osoittaa lyhimmat kuljetusreitit lähimmästä satamasta.
 - c. Kaavaselostuksen vaikutusten arviointiin tulee lisätä mahdollisten haitallisten vaikutusten lieventämistoimenpiteet.
 - d. Tuulivoimahankkeesta tiedottamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota, myös osayleiskaavan valmistuttua, rakentamisaikana.
 - e. Tuulivoimaloiden melutaso tulee pitää mahdollisimman alhaisena

Tuulivoimaloiden ja asutuksen välinen näköesteenä oleva suojapuusto tulee mahdollisuuksien mukaan säilyttää.

Vastine:

1. Asia kirjattu muistiin.
2. Asia kirjattu muistiin.
3. Asia kirjattu muistiin.
4. Asia kirjattu muistiin.
5. Asia kirjattu muistiin.
6. Asia kirjattu muistiin.
7. Kohta a)-b) yleiskaava ei ota kantaa kuljetusten yksityiskohtaisempaan suunnitteluun. Hanketoimija suunnittelee kuljetukset yhteistyössä siitä vastaavan viranomaistahon kanssa ja kuljetusten toimituspisteet voivat määräytyä monen eri tekijän suhteen.

c) Kaavan suunnittelussa on voitu toteuttaa lievennystoimenpiteitä jo osana suunnittelua siten, että haitallisia vaikutuksia eri osa-alueista ei syntyisi kohtuuttomasti. Tämän lisäksi menettelyn aikana tehtyjä lievennystoimenpiteitä on kirjattu kaavaselostuksen kohdassa 11.1.. Niiltä osin, kuin asiakokonaisuutta ei ohjata kaavallisesti tai asia saa tarkemman muotonsa vasta jatkosuunnittelun yhteydessä, kaavaselostukseen on kirjattu kappale 14.1. ohjeita jatkosuunnitteluun.

d.) Asia kirjattu muistiin.

e) Hankkeen aikana on laadittu ohjeiden ja sääntöjen mukaiset melumallinnukset. Toteutusvaiheessa varmistetaan, että hanke toteutetaan melutasoltaan suunnitellun mukaisilla voimaloilla, joiden vaikutukset eivät ole laajemmat, kuin vaikutuksen arvioinneissa on käsitelty.

Muutokset kaavakarttaan/ määräyksiin:

- Ei muutoksia

1.13. Kannuksen kaupunki, Teknisten palveluiden lautakunta 18.12.2024 § 109

1. Mikäli Kaukasen laajennuksen tuulivoimayleiskaava hanke ei toteudu pitää Malakakankaan osayleiskaavassa ottaa huomioon Kannuksen kaupunginvaltuuston 5.6.2023 § 31 hyväksymä Tuulivoimarakentamisen suunnittelu ja rakentamisen periaatteet Kannuksessa -asiakirja.

Vastine:

1. Asia kirjattu muistiin.

Muutokset kaavakarttaan/ määräyksiin:

- Ei muutoksia

1.14. Luonnonvarakeskus Luke

1. Hankealueelle sijoittuu vasallisten vaadinten elinympäristömallin (luonnonvaratieto.luke.fi) mukaisia metsäpeuralle erinomaisesti soveltuvia lisääntymiselinympäristöjä. Lisäksi on hyvä huomioida, että metsäpeuran levinneisyysalueella Natura-alueiden suojeluperusteisiin on tulossa tarkennuksia metsäpeuran osalta (Uusi päivitetty aineisto on odottamassa käsittelyä Lajitieto.fi tietokannassa: Julkaisematon Natura2000 alueiden päivitys – metsäpeura, (Lajitieto.fi)). Hankealueesta n. 5 km pohjoiseen sijaitseva Jäkäläneva kuuluu tähän päivitykseen.
2. Yhteisvaikutuksia arvioidessa on tärkeää huomioida myös se, että metsäpeurakantaa rajoittaa moni tekijä. Elinympäristövaatimukset ovat korkeat, tilankäyttö laajaa ja Suomessa on lajille sopivia lisääntymiselinympäristöjä vähän. Lähes kaikki laadukkaat suoerämaat on jo asutettu, joten levinneisyyskin on melko suppea ja ydinalueillakin kanta on harva. Kaikki nykyiset suoerämaalaikut ovat tärkeitä sijaitsivatpa ne keskellä tai reunalla lajin levinneisyyttä.
3. Toholammin susireviirin osalta Luke tuo esille, että reviirirajaukset ovat kertyneen aineiston pohjalta tehtyjä arvioita. Hankealue, joka sijaitsee arvioidun reviirin läheisyydessä saattaa siten sijoittua todelliselle reviirille myös sellaisena vuonna, jona se ei arvion mukaan sellaiselle sijoitu.
4. Luke korostaa yhä sitä, että yhtenäiset häiriöttömät luontoalueet ovat tärkeitä ihmistoimintaa karttaville lajeille kuten suurpedot. Hankealueen ympäristössä 35 km säteellä on 35 eri vaiheessa olevaa tuulivoimahanketta ja 50 km säteellä 52 hanketta. Useat näistä hankkeista rajautuvat toisiinsa ja muodostavat laajoja tuulivoimalakokonaisuuksia. Siten Luke näkee, että yhteisvaikutusten arvio on yhä puutteellinen ja sisältää riskin virhearvioinneille erityisesti pitkällä aikavälillä.

Vastine:

1. Asia kirjattu muistiin. Ennen kaavan hyväksymiskäsittelyä, kaavan aineistoa on päivitetty ja täydennetty muun muassa metsäpeuran osalta siten, että on käytetty hyväksi olemassa olevaa ja täydentävää aineistoa.
2. Pohjois-Pohjanmaan liitto on laatinut Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava yhtäkaaisesti Malakakankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen kanssa. Tässä yhteydessä on tuotettu paljon maakunnallista tietoa muun muassa metsäpeuran elinympäristöistä ja liikkumiseen liittyvistä ekologisista yhteyksistä. Kaavaa laadittaessa on huomioitu Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan laadinnan ajantasainen aineisto, sekä tietoa on täydennetty työn edetessä. Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakunta asetettiin uudelleen tarkistettuna ehdotuksena nähtäville 17.2.-21.3.2025. Kyseisessä versiossa on täydennetty muun muassa Natura 200 riskiselvitystä ja tarkistettu vaihemaakuntakaavassa osoitettavia tuulivoima-alueita kertyneen tiedon pohjalta. Malakakankaan osa-alueelle ei ollut tehty muutoksia tai tarkistuksia suhteessa ensimmäiseen ehdotusvaiheen kuulemiseen. Muilta osin katso kohta 1.
3. Asia kirjattu muistiin. Susiin liittyvä vaikutusten arviointi on laadittu olemassa olevan aineiston perusteella ja viitteitä siitä, että alueella olisi susien lisääntymis- ja levähdysalueita ei ole saatu yksityiskohtaisempia luontoselvityksiä laadittaessa.

Tulkintamme mukaan tämä on riittävää aineistoa Alueidenkäyttölain 9 §:ssä säädetystä vaikutusten selvittämisen laajuudesta. Koska kyseistä aluetta ei ole tunnistettu esimerkiksi YVA-selvityksessä eikä yksityiskohtaisissa selvityksissä suden kannalta merkittäväksi

alueeksi, on asiakokonaisuus käsitelty kaavassa siinä laajuudessa ja mittakaavassa, kuin laki edellyttää.

Varovaisuusperiaatetta vastaamaan on kirjattu kaavaselostuksen kohtaan 14.1 seuraava huomio: *”Mahdollisen susireviirin takia rakentamistoimenpiteitä tai puuston hakkuuta ei tule tehdä varovaisuusperiaatetta noudattaen huhtikuun ja kesäkuun välisenä aikana. Suunnittelun edetessä on selvitettävä reviirin tilanne.”*

4. YVA-menettelyn ja kaavanlaadinnan aikana on kerätty tietoa muista tuulivoimahankkeista. Hankkeiksi on katsottu toiminnassa olevat tuulivoimalat ja suunnittelun eri vaiheessa olevat hankkeet.

Suunnittelun kaikissa vaiheissa on huomioitu muut hankkeet ja laadittu yhteisvaikutusten arviointia siinä mittakaavassa ja tarkkuudessa, kuin kukin suunnitteluvaiheen ohjausinstrumentti edellyttää.

Käynnissä olevat hankkeet on huomioitu lausunnossa mainitun teoreettisen maksimimäärän mukaan ja hankkeen yhteydessä tehdyt selvitykset perustuvat näihin määriin.

Muutokset kaavakarttaan/ määräyksiin:

- Ei muutoksia